

Právo a judikatúra v praxi

Výber z najzaujímavejších nových rozhodnutí súdov

Obsah:

1. **Preukazovanie skutočného doručenia podania**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/23/2020 zo dňa 26. 1. 2022
2. **Viazanosť rozhodnutím o predbežnej otázke ako výnimka z rozhodovania podľa stavu v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy**
Rozsudok Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 1Sak/5/2021 zo dňa 14. 4. 2022
3. **K prioritě vyhotovenia a odoslania rozsudku pred ďalšími rutinnými úkonmi súdu v iných kauzách**
Rozhodnutie Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 31D/9/2021 zo dňa 3. 5. 2022
4. **K podmienkam neposkytnutia odborných analýz podľa zákona o slobode informácií s odkazom na ochranu duševného vlastníctva**
Rozsudok Krajského súdu Bratislava sp. zn. 6S/158/2017 zo dňa 27. 2. 2020
5. **K nároku predávajúceho na vydanie kúpnej ceny zaplatenej splnomocnencovi predávajúceho a k jeho premlčaniu**
Uznesenie Krajského súdu Trnava sp. zn. 11Co/50/2020 zo dňa 8. 2. 2021
6. **Ak nebola strane obmedzená spôsobilosť na právne úkony, nemôže súd aj napriek nepriaznivému duševnému stavu prijať iný záver, než že ide o osobu procesne spôsobilú**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/190/2021 zo dňa 26. 8. 2021
7. **K aktívnej legitimácii na podanie žaloby o vylúčenie spoločníka; k intervencii spoločníkov, ktorí vyslovili s vylúčením súhlas a k ich možnosti podať odvolanie**
Uznesenie Krajského súdu Trnava sp. zn. 21Cob/95/2020 zo dňa 23. 11. 2021
8. **K možnosti kupujúceho zastúpiť predávajúceho pri uzatváraní kúpnej zmluvy v súvislosti s posudzovaním rozporu ich záujmov**
Uznesenie Krajského súdu Trnava sp. zn. 9Co/63/2020 zo dňa 27. 10. 2021
9. **K povahe zápisu do evidencie psov ohľadom skutočnosti, že pes pohrýzol človeka bez predchádzajúceho napadnutia**
Rozsudok Krajského súdu Trnava sp. zn. 20S/131/2020 zo dňa 2. 6. 2021
10. **K dohode o výbere rozhodcu žalujúcou stranou v prípade sporov medzi podnikateľmi**
Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 43CoR/1/2020 zo dňa 28. 5. 2020
11. **K možnosti rozhodnúť o vrátení pôvodne darovanej veci darcovi, ak ju obdarovaný previedol na iného a následne znovu nadobudol kúpnu zmluvou**
Rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 3Co/33/2021 zo dňa 12. 10. 2021
12. **Vplyv náhleho ochorenia na podanie odporu**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/73/2018 zo dňa 21. 6. 2022
13. **K vybaveniu reklamácie po zákonnej lehote na žiadosť spotrebiteľa; k možnosti uzatvorenia dohody o predĺžení lehoty na vybavenie reklamácie**
Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 24S/58/2017 zo dňa 21. 9. 2017
14. **Žaloby (okrem návrhov vo veciach starostlivosti súdu o maloletých) musia menom dieťaťa podať obaja rodičia, nestačí podanie rodičom, ktorému bolo po rozvoze zverené**
Uznesenie Krajského súdu Trenčín sp. zn. 14Sa/47/2021 zo dňa 11. 10. 2021
15. **K právu vlastníka podielu podľa § 9 ods. 8 zákona o pozemkových spoločnostiach, ak je podiel speňažovaný v režime § 167s zákona o konkurze a reštrukturalizácii**
Uznesenie Krajského súdu Trenčín sp. zn. 19Co/21/2021 zo dňa 8. 9. 2021

1. Preukazovanie skutočného doručenia podania

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/23/2020 zo dňa 26. 1. 2022

Anotácia:

Koniec 15-dňovej lehoty na podanie odvolania pripadol na štvrtok 26. júla 2018, ktorý bol riadnym pracovným dňom. Právny zástupca žalovaného podal odvolanie voči uvedenému rozhodnutiu elektronickými prostriedkami prostredníctvom portálu e-Žaloby so zaručeným elektronickým podpisom, pričom z doručky vyplýva dátum a čas doručenia podania súdu 27. júla 2018, 13:04.

Z dokladu priloženého k dovolaniu vygenerovanom portálom e-Žaloby vyplýva, že odvolanie žalovaného proti uzneseniu bolo úspešne odoslané 26. júla 2018 o 17:18:18, zároveň z dokladu vyplýva, že podanie bolo podpísané elektronickým podpisom, bolo prijaté a overené.

Z mailovej komunikácie medzi právnym zástupcom žalovaného a Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, ako prevádzkovateľom portálu vyplýva, že odvolanie žalovaného voči uzneseniu súdu prvej inštancie bolo zo systému e-Žaloby odoslané dňa 26. júla 2018, 17:18:18 s tým, že proces spracovania podania trvá cca 1 deň podľa vyťaženia podateľne Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, avšak relevantným je dátum odoslania, ktorý je uvedený na portáli e-Žaloby.

Právna veta:

K tomu, aby nastali účinky podaného odvolania zaslaného elektronickými prostriedkami, je nevyhnutné, aby strana sporu uviedla správny súd, ktorému má byť odvolanie adresované a podpísať ho zaručeným elektronickým podpisom. Pre zachovanie lehoty na podanie odvolania, bude v danom prípade rozhodný okamih odoslania elektronického podania podľa poslednej vety § 25 ods. 1 zákona o e-Governmente bez potreby ďalšieho preukazovania okamihu skutočného doručenia podania z tohto systému na určený súd. To plne korešponduje aj so znením § 121 ods. 5 CSP, pokiaľ ide o zachovanie procesnoprávných lehôt. Strane sporu totiž nemôže byť na ťarchu následný prenos dát z portálu na určený súd, nakoľko nemá žiadnu možnosť ovplyvniť túto fázu doručovania.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Doručovanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 160/2015 Z. z. – § 121 ods. 5

2. Viazanosť rozhodnutí o predbežnej otázke ako výnimka z rozhodovania podľa stavu v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy

Rozsudok Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 1Sak/5/2021 zo dňa 14. 4. 2022

Anotácia:

Predmetom kasačnej sťažnosti bol rozsudok krajského súdu, ktorým zamietol žalobu, ktorou sa sťažovateľka domáhala ochrany svojich práv proti rozhodnutiu žalovaného, ktorý potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu o zamietnutí žiadosti o obnovenie prechodného pobytu z dôvodu, že nespĺňa podmienky na udelenie prechodného pobytu.

Právna veta:

Podľa názoru kasačného súdu krajský súd postupoval nesprávne, keď sa formalisticky pridržal § 135 ods. 1 S. s. p., v zmysle ktorého je „na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy.“ Rozhodovanie o správnej žalobe garanta žalobkyne – jej manžela podanej proti rozhodnutiu o zamietnutí žiadosti o obnovenie prechodného pobytu na účel podnikania totiž predstavovalo vo vzťahu k rozhodovaniu o správnej žalobe žalobkyne predbežnú otázku.

Viazanosť rozhodnutí o predbežnej otázke predstavuje pritom vo vzťahu k pravidlu danému § 135 ods. 1 S. s. p. lex specialis, ktorý normatívne vyplýva z § 132 ods. 2 a § 145 ods. 4 S. s. p. Inak povedané, ak rozhodnutie správneho (krajského) súdu v jednej veci má pre druhú vec povahu posúdenia predbežnej otázky, musí ju správny (krajský) súd pri svojom rozhodovaní v druhej veci posudzovať v zmysle § 132 ods. 2 S. s. p., pretože aj správny (krajský) súd predstavuje iný orgán verejnej moci, ktorý má na mysli znenie § 132 ods. 1 S. s. p.

V druhom konaní má preto správny (krajský) súd povinnosť prihliadnuť aj na svoje skoršie rozhodnutie, ktoré je v rámci posúdenia predbežnej otázky pre neho záväzné, pričom táto záväznosť vyplýva zo znenia § 145 ods. 4 S. s. p., keďže rozhodnutie správneho súdu je záväzné nielen pre účastníkov konania ale aj pre orgány verejnej moci. To znamená, že viazanosť rozhodnutí o predbežnej otázke predstavuje výnimku z viazanosti správneho súdu stavom existujúcim v čase právoplatnosti preskúmaného rozhodnutia orgánu verejnej správy v zmysle § 135 ods. 1 S. s. p.

Právna oblasť: Správne súdnictvo

Právny inštitút: Viazanosť rozhodnutí o predbežnej otázke

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 162/2015 Z. z. – § 132 ods. 2, § 135, § 145 ods. 4

3. K prioritě vyhotovenia a odoslania rozsudku pred ďalšími rutinnými úkonmi súdu v iných kauzách

Rozhodnutie Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 31D/9/2021 zo dňa 3. 5. 2022

Anotácia:

Disciplinárne obvinená sudkyňa nepopierala samotnú skutočnosť, že rozsudok vyhlásený 5. júna 2019 bol písomne vyhotovený až 14. februára 2020. Jej obrana sa sústredila na personálne problémy oddelenia, ktoré jej bolo zverené (nepridelenie vyššieho súdneho úradníka). Preto zastávala názor, že táto skutočnosť je objektívnou okolnosťou, ktorá jej bránila vo vyhotovení rozsudku včas.

Právna veta:

- I. Predmetom tohto konania je konkrétny skutok, ktorý spočíva v nesplnení jednej konkrétnej povinnosti v jednej konkrétnej veci – písomné vyhotovenie už vyhláseného rozsudku. Ako už bolo zdôraznené, táto povinnosť bola natoľko dôležitá, že pred ňou nebolo možné uprednostniť rutinné úkony v iných veciach. Podstata disciplinárneho previnenia disciplinárne obvinenej tak nespočíva v nedostatočnom pracovnom nasadení vo všeobecnosti, ale v nesprávnom uprednostnení iných úkonov na úkor písomného vyhotovenia už vyhláseného rozsudku. Z vyjadrenia disciplinárne obvinenej na verejnom zasadnutí totiž vyplynulo, že táto namiesto písomného vyhotovenia robila bežné, rutinné úkony v iných veciach, akými boli uznesenia o zastavení konania, o prerušení konania, skúmania podmienok na vydanie platobného rozkazu, zmeny sporových strán a podobne. Disciplinárne obvinená ako sudkyňa však musela vedieť, že tieto procesné úkony, na ktoré zákon neustanovuje žiadnu lehotu a ktoré sú „len“ súčasťou rozhodovacieho procesu, nemôže uprednostniť na úkor povinnosti podľa § 223 ods. 3 C. s. p.
- II. Povinnosť uložená v § 223 ods. 3 C. s. p. nie je len formálna, ale má svoj význam pri zabezpečení práva účastníkov na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Právna oblasť: Občianske právo procesné, Súdnicstvo

Právny inštitút: Doručovanie rozsudku, Disciplinárne previnenie sudcu

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 160/2015 Z. z. – § 223 ods. 3, § 227
385/2000 Z. z. – § 30 ods. 4
Ústava SR – čl. 48 ods. 2

4. K podmienkam neposkytnutia odborných analýz podľa zákona o slobode informácií s odkazom na ochranu duševného vlastníctva

Rozsudok Krajského súdu Bratislava sp. zn. 6S/158/2017 zo dňa 27. 2. 2020

Anotácia:

Rozhodnutie bolo vydané na základe správnej žaloby, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutí týkajúcich sa nesprístupnenia výstupov spočívajúcich v odborných analýzách. Analýzy si nechal vypracovať Úrad vlády SR a audítorskej spoločnosti za ne zaplatil značne vysokú sumu. Žalovaný po doručení žiadosti žalobcu podľa zákona o slobode informácií požadované výstupy nesprístupnil s všeobecným odkazom na skutočnosť, že tieto sú autorským dielom, pretože ide o výsledok tvorivej činnosti s pridanou hodnotou, ktorú do výstupov vložili jednotliví experti ako jeho tvorcovia.

Žalobca v podanej žalobe argumentoval, že takéto vysvetlenie je príliš všeobecné; správny súd s jeho názorom súhlasil. Z odôvodnenia jeho rozhodnutia vyplýva, že ak chcú povinné osoby podľa zákona o slobode informácií obmedziť ich sprístupnenie na základe autorskoprávnej ochrany, musia toto rozhodnutie prijať až po dokazovaní a riadnom vyhodnotení a zdôvodnení skutočnosti, prečo nesprístupnené informácie považujú za autorské dielo. Na toto rozhodnutie následne nadviazala ďalšia judikatúra (napr. rozhodnutie Krajského súdu Bratislava, sp.zn. 2S/258/2019, v ktorom boli vyjadrené analogické závery vo vzťahu k nesprístupneniu právnej analýzy).

Právna veta:

- I. Autorské dielo je výsledok tvorivej činnosti, je jedinečné a nemôže pochádzať od nikoho iného ako od daného autora. V tejto súvislosti súd dáva do pozornosti skutočnosť, že ak od odlišných osôb môže pochádzať zhodný, resp. obdobný výsledok duševnej činnosti, nejde o autorské dielo. A práve v súvislosti s požadovanými informáciami, ktoré majú tvoriť výstupy spracované Audítorm, žalovaný v svojich rozhodnutiach relevantným spôsobom neodôvodnil aké výstupy ide, aký majú výstupy charakter, prečo jednotlivé výstupy považuje za výsledok tvorivej duševnej činnosti a na základe akého právneho titulu považuje Audítora za autora diela podľa § 6 zákona č. 618/2003 Z. z.. Je na povinnej osobe, aby v prípade, že žiadostiam o sprístupnenie informácií nevyhoví, aby náležite odôvodnila, že výstupy sú výsledkom tvorivej duševnej činnosti kvalitatívne na úrovni Autorského zákona.
- II. Záver o autorskoprávnej ochrane výstupov musí byť výsledkom dokazovania a to splnením materiálnych podmienok autorskoprávnej ochrany v súlade s § 32 ods. 1 Správneho poriadku a následného vyhodnotenia vykonaného dokazovania v správnej úvahe o tom, na základe akých skutočností a právneho titulu je Audítor autorom diela.

Právna oblasť: Správne právo hmotné, Právo na informácie

Právny inštitút: Právo na informácie, Ochrana duševného vlastníctva

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 211/2000 Z. z. – § 11 ods. 1 písm. c)

5. K nároku predávajúceho na vydanie kúpnej ceny zaplatenej splnomocnencovi predávajúceho a k jeho premlčaniu

Uznesenie Krajského súdu Trnava sp. zn. 11Co/50/2020 zo dňa 8. 2. 2021

Anotácia:

Rozhodnutie bolo vydané v spore, ktorý vznikol v súvislosti s uzatvorením ústnej príkaznej zmluvy, na základe ktorej žalobca žalovanej udelil písomné splnomocnenie na uzavretie kúpnej zmluvy na jeho nehnuteľnosť. Žalovaná záležitosť v súlade s dohodou vybavila; zadržala však vyplatenú kúpnu cenu a žalobcovi ju nevydala. Súd prvej inštancie nárok žalobcu na vydanie sumy zodpovedajúcej kúpnej cene posúdil ako nárok z úmyselného bezdôvodného obohatenia a zaviazal žalovanú na jeho zaplatenie. Proti rozhodnutiu podala odvolanie žalovaná, ktorá namietala, že súd riadne nezodpovednil, prečo by sa mala dopustiť práve úmyselného bezdôvodného obohatenia. Mala za to, že plnomocenstvo zaniklo vykonaním úkonu, t. j. uzatvorením kúpnej zmluvy (keďže nemala podľa plnomocenstva kúpnu cenu spravovať ani depónovať), objektívna premlčacia lehota na vydanie nároku teda začala plynúť od vyplatenia kúpnej ceny. Súd mal podľa jej názoru nárok posúdiť ako premlčaný.

Odvolací súd vychádzal z toho, že žalovaná mala podľa plnomocenstva prevziať kúpnu cenu; dohodu o plnomocenstve posúdil ako príkaznú zmluvu a zároveň uviedol, že išlo o priame zastúpenie, v zmysle ktorého žalovaná konala v mene žalobcu a na jeho účet. Ak žalovaná ako splnomocnenec prijala za žalobcu kúpnu cenu, nešlo podľa názoru súdu o nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, ale o nárok na vydanie plnenia z právneho vzťahu zastúpenia; premlčanie uvedenej nároku sa malo zhodnotiť s prihliadnutím na to, že čas plnenia nebol dohodnutý.

Právna veta:

- I. Pokiaľ žalovaná ako splnomocnenec (príkazník) prijala za žalobcu ako splnomocniteľa (príkazcu) kúpnu cenu, nemožno hovoriť o bezdôvodnom obohatení sa žalovanej na úkor žalobcu, nakoľko nejde o majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, nakoľko bolo plnené z titulu priameho zastúpenia žalobcu žalovanou, nešlo o plnenie z neplatného právneho úkonu, nakoľko uzatvorená príkazná zmluva, ako i splnomocnenie obsiahnuté v jednom právnom úkone (dohode o plnomocenstve) nie sú neplatným právnym úkonom a rovnako nemožno hovoriť o plnení z právneho dôvodu, ktorý odpadol, keď povinnosť odovzdať kúpnu cenu žalobcovi má žalovaná bez ohľadu na trvanie príkaznej zmluvy, nakoľko táto povinnosť vyplýva zo samotného charakteru priameho zastúpenia, ako bolo uvedené vyššie. Rovnako v danom prípade nemožno hovoriť o majetkovom prospechu získanom z nepoctivých zdrojov.
- II. Vzhľadom na to, že čas splnenia v danom prípade nebol dohodnutý a nevyplýva ani z právneho predpisu, je potrebné vychádzať z ustanovenia § 563 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.
- III. S prihliadnutím na vyššie uvedené je potrebné vzhľadom na uplatnenú námietku premlčania posudzovať i prípadné premlčanie nároku žalobcu, pričom začiatok plynutia premlčacej doby je podmienený splatnosťou, resp. možnosťou vykonania práva v zmysle § 101 ods. 1 Občianskeho zákonníka. S prihliadnutím na aktuálnu judikaturu (R 91/2004, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Cdo 197/2009), pokiaľ splatnosť záväzku nie je stanovená žiadnym právne relevantným spôsobom, je nevyhnutné viazať začiatok plynutia premlčacej doby už na vznik samotného dlhu, nakoľko je nesporné, že za daných okolností môže veriteľ už od vzniku dlhu efektívne vyzvať dlžníka na plnenie a determinovať tým splatnosť záväzku. Tento úkon je výlučne v jeho dispozícii a počnúc reálnou možnosťou jeho vykonania začína plynúť aj všeobecná premlčacia doba, pričom je irelevantné, či svoj subjektívne právo využije alebo nie.

Právna oblasť: Občianske právo hmotné

Právny inštitút: Zmluvné zastúpenie, Bezdôvodné obohatenie, Príkazná zmluva

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 31 ods. 1, § 32, § 101, § 451, § 724

6. Ak nebola strane obmedzená spôsobilosť na právne úkony, nemôže súd aj napriek nepriaznivému duševnému stavu prijať iný záver, než že ide o osobu procesne spôsobilú

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/190/2021 zo dňa 26. 8. 2021

Anotácia:

Dovolenie bolo podané s odôvodnením, že dedička veľmi slabo počuje, nevie čítať a písať, rozumie po slovensky v minimálnej miere, rozpráva len v rómskom jazyku a v predmetnom dedičskom konaní sa tak nemohla reálne a objektívne zorientovať.

Právna veta:

Rozhodnutie o obmedzení spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony je rozhodnutím o osobnom stave a súd je ním v zmysle § 193 C.s.p. viazaný. Z toho vyplýva, že ak je účastníkom konania osoba, hoci aj duševne postihnutá, ktorá však nebola obmedzená v spôsobilosti na právne úkony, súd nemôže prijať iný záver, než ten, že ide o osobu procesne spôsobilú.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Spôsobilosť na právne úkony

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 160/2015 Z. z. – § 67, § 193
161/2015 Z. z. – § 43

7. K aktívnej legitimácii na podanie žaloby o vylúčenie spoločníka; k intervencii spoločníkov, ktorí vyslovili s vylúčením súhlas a k ich možnosti podať odvolanie

Uznesenie Krajského súdu Trnava sp. zn. 21Cob/95/2020 zo dňa 23. 11. 2021

Anotácia:

Rozhodnutie bolo vydané v konaní o vylúčenie spoločníka zo spoločnosti s ručením obmedzeným. Do konania chcel ako intervenient vstúpiť spoločník, ktorý v zmysle ustanovenia § 149 Obchodného zákonníka súhlasil s podaním návrhu na vylúčenie iného spoločníka na súd. Súd prvej inštancie však rozhodol, že jeho vstup do konania na strane žalobcu nie je prípustný. Spoločník podal odvolanie, v ktorom argumentoval najmä tým, že má záujem na výsledku konania.

Krajský súd Trnava ako odvolací súd však dal za pravdu súdu prvej inštancie. V prvom rade upresnil, že spoločníci, ktorých vklady predstavujú aspoň jednu polovicu základného imania spoločnosti, môžu len vysloviť súhlas s vylúčením spoločníka, ale nie sú aktívne legitimovanými na podanie žaloby na vylúčenie; túto môže podať len samotná spoločnosť. Zároveň uviedol, že v danej situácii nemôže spoločník podať ani odvolanie, pretože so spoločnosťou netvorí nerozlučné spoločenstvo. Spoločník zároveň nemal v zmysle ustanovenia § 360 ods. 2 CSP súhlas spoločnosti s podaním odvolania, keď jednak spoločnosť súhlas nevydala a navyše celú žalobu zobrala späť.

Právna veta:

- I. Žalobca sa žalobou domáhal vylúčenia žalovaného zo spoločnosti podľa § 149 Obchodného zákonníka (ďalej len „OBZ“). Takáto žaloba je nástrojom na ochranu záujmov spoločnosti voči spoločníkovi, ktorý porušuje záväzným spôsobom svoje povinnosti. Aktívne vecne legitimovaným na podanie žaloby je podľa citovaného ustanovenia spoločnosť. Žalobu síce môže spoločnosť podať len so súhlasom spoločníkov, ktorých vklady predstavujú aspoň polovicu základného imania, no to z týchto spoločníkov ešte nerobí nositeľov hmotnoprávneho postavenia oprávňujúceho ich podať žalobu o vylúčenie spoločníka. Súhlas spoločníkov je predpokladom úspechu žaloby, ale nie okolnosťou, ktorá priznáva spoločníkom právo podať žalobu o vylúčenie spoločníka, či už samostatne alebo v súčinnosti so spoločnosťou. Povedané inak, súhlas spoločníka postačuje na to, aby bola žaloba o vylúčenie spoločníka prejednaná a rozhodnutá aj len za účasti spoločnosti. Hmotné právo teda nevyžaduje, aby spoločníci, ktorí so žalobou súhlasili, vystupovali spolu so spoločnosťou na strane žalobcu. Medzi žalobcom a intervenientom preto nejde v prejednávanej veci o nerozlučné spoločenstvo. Je teda zrejmé, že nie sú splnené podmienky stanovené § 360 ods. 1 CSP na to, aby bolo možné uzavrieť, že intervenient má právo podať odvolanie podľa tohto ustanovenia.
- II. Pokiaľ ide o druhý prípad, zákon síce nevyžaduje, aby išlo o nerozlučné spoločenstvo, ale je nevyhnutné, aby intervenient získal súhlas strany s odvolaním. Pretože žalobca s odvolaním nesúhlasil (dokonca zobral žalobu späť), oprávnenie intervenienta podať odvolanie nemožno vyvodiť ani z § 360 ods. 2 CSP.

Právna oblasť: Obchodné právo, Občianske právo procesné

Právny inštitút: Vylúčenie spoločníka z s.r.o., Nerozlučné spoločenstvo, Intervencia, Odvolanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 513/1991 Zb. – § 149
160/2015 Z. z. – § 77, § 83, § 360 ods. 1, 2

8. K možnosti kupujúceho zastúpiť predávajúceho pri uzatváraní kúpnej zmluvy v súvislosti s posudzovaním rozporu ich záujmov

Uznesenie Krajského súdu Trnava sp. zn. 9Co/63/2020 zo dňa 27. 10. 2021

Anotácia:

Rozhodnutie bolo vydané v spore o neplatnosť kúpnej zmluvy a o určenie vlastníckeho práva. Skutkové okolnosti sporu spočívali v tom, že žalobca splnomocnil žalovaného, aby ho zastupoval vo veci uzatvorenia kúpnej zmluvy k nehnuteľnostiam vo vlastníctve žalobcu. Splnomocnenie však neobsahovalo bližšiu špecifikáciu kupujúceho ani kúpnej ceny. Žalovaný následne splnomocnenie využil tak, že za žalobcu uzatvoril kúpnu zmluvu sám so sebou. Po povolení vkladu vlastníckeho práva žalovaného do katastra nehnuteľností napadol žalobca platnosť kúpnej zmluvy na súde. Súd prvej inštancie vyslovil názor, že kúpna zmluva je absolútne neplatná, a to pre rozpor so zákonom, keď v danom prípade nebolo možné, aby žalovaný žalobcu zastúpil pri jej uzatváraní, keďže ich záujmy boli v zmysle ustanovenia § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka s ohľadom na ich postavenie pri uzatváraní kúpnej zmluvy už z povahy veci rozporné.

Krajský súd Trnava ako odvolací súd rozsudok prvoinštančného súdu čiastočne zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Okrem iného sa výslovne nestotožnil s názorom, že by jedna zmluvná strana kúpnej zmluvy v žiadanom prípade nemohla pri jej uzatvorení zastúpiť druhú zmluvnú stranu kvôli konfliktu ich záujmov. Rozpor záujmov treba skúmať vždy individuálne s ohľadom na okolnosti daného prípadu.

Právna veta:

Odvolací súd nesúhlasí s názorom prvoinštančného súdu, že v prípade kúpnej zmluvy je zastúpenie rovnakou osobou en bloc vylúčené, pretože vždy bude existovať rozpor v záujmoch kupujúceho a predávajúceho. V prípade, že sa zmluvné strany vopred dohodnú na kúpnej cene prevádzanej veci, dochádza práve k súladu záujmov strán, a nie k ich rozporu. Vyššie uvedený zovšeobecňujúci výklad § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka súdom prvej inštancie nie je preto správny, čo znamená, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil.

Právna oblasť: Občianske právo hmotné

Právny inštitút: Zastúpenie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 22 ods. 2

9. K povahe zápisu do evidencie psov ohľadom skutočnosti, že pes pohryzol človeka bez predchádzajúceho napadnutia

Rozsudok Krajského súdu Trnava sp. zn. 20S/131/2020 zo dňa 2. 6. 2021

Anotácia:

Rozhodnutie bolo vydané v súdnom konaní začatom na základe správnej žaloby, ktorou bolo napadnuté oznámenie o zápise o pohryzení človeka psom v evidencii psov. Žalobca so zápisom nesúhlasil a bránil sa, že bol vykonaný bez jeho účasti len na základe oznámenia podaného zo strany inej osoby; obec pritom vôbec neskúmala okolnosti, za ktorých došlo k pohryzeniu ani skutkovo nezistovala, či jeho pes nebezpečný je alebo nie je. Žalobca vyslovil názor, že takýto postup obce nie je možný, nakoľko v dôsledku označenia psa za nebezpečného dôjde k zásahu do jeho práv, a to minimálne v tom zmysle, že bude musieť rešpektovať obmedzenia stanovené pre vedenie takto označeného psa mimo chovný priestor. Obec vyslovila názor, že pri zápise údajov do evidencie psov sa nepostupuje podľa správneho poriadku; zápis má len evidenčný charakter a pre jeho vykonanie sa nevyžaduje žiadne bližšie zisťovanie a preukazovanie skutkového stavu.

Krajský súd Trnava s žalovanou obcou súhlasil. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na to, že pre zápis o pohryzení človeka psom bez toho, aby bol sám napadnutý alebo vyprovokovaný, ak sa nepoužil v nutnej obrane alebo v krajnej núdzi, postačí oznámenie s doloženou dokumentáciou, že k takémuto pohryzeniu došlo. Obec nemusí vykonávať dokazovanie uvedenej skutočnosti v súčinnosti s držiteľom psa ani bližšie preskúmať, či naozaj ide o nebezpečného psa. Na druhej strane súd pripustil, že na základe výsledkov priestupkového alebo trestného konania môže dôjsť k zmene zápisu v evidencii ohľadom uvedenej skutočnosti, a to postupom podľa § 3 ods. 4 zákona č. 282/2002 Z. z.

Právna veta:

- I. Správny súd zdôrazňuje, že trestné konanie, priestupkové konanie a evidenčný zápis skutočností podľa § 3 ods. 3 písm. e/ zák. č. 282/2002 Z. z. sú samostatné, od seba nezávislé konania, pričom samotné označenie psa v evidencii psov vedenej žalovaným za nebezpečného psa, okrem iných dôsledkov, vyvoláva zásadnú prevenciu pred ďalšími obdobnými útokmi tohto psa na človeka.
- II. Pokiaľ správne orgány majú k dispozícii relevantné podklady, ktoré už boli vyššie vymenované, tak takémuto oznámeniu o zápise o pohryzení človeka psom v evidencii psov podľa § 3 ods. 3 písm. e/ zák. č. 282/2002 Z. z. nemusí predchádzať konanie alebo nejaké šetrenie, na základe ktorého by sa spoľahlivo zistil a preukázal skutkový stav. Zákon v súvislosti s týmto druhom konania, vzhľadom na jeho evidenčný charakter, nepredpokladá v plnej miere dodržanie zásady súčinnosti s účastníkom konania, tak ako to vyplýva z ust. § 3 správneho poriadku. Za tohto stavu je preto možné konštatovať, že v závislosti od toho, ako bude tento skutok posúdený v rámci trestného, resp. priestupkového konania, bude závisieť, či pes žalobcu bude naďalej označený v evidencii Mesta Trnava ako nebezpečný alebo nie.

Právna oblasť: Správne právo hmotné, Správne právo procesné

Právny inštitút: Evidencia psov

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 282/2002 Z. z. – § 2 ods. 1 písm. b), § 3 ods. 3 písm. e), ods. 4, ods. 5, § 4 ods. 2

10. K dohode o výbere rozhodcu žalujúcou stranou v prípade sporov medzi podnikateľmi

Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 43CoR/1/2020 zo dňa 28. 5. 2020

Anotácia:

Rozhodnutie bolo vydané na základe žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Žalobca o zrušenie žiadal (okrem iného aj) z dôvodu, že výber rozhodcu bol podľa jeho názoru dohodnutý v rozpore so zákonom, keďže bol ponechaný výlučne na vôľu jednej zo strán sporu. Konkrétne bolo dohodnuté, že osobu rozhodcu vyberá strana, ktorá bude žalobcom. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že takéto ustanovenie rozhodcu nie je prípustné a ide o dôvod pre zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa § 40 ods. 1 písm. a) bod 4 zákona o rozhodcovskom konaní.

Krajský súd Banská Bystrica s názorom prvoinštančného súdu nesúhlasil. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že napriek tomu, že v spotrebiteľských právnych vzťahoch by analogické ustanovenie rozhodcu nebolo platné, v podnikateľských vzťahoch sa neuplatní zásada ochrany slabšej strany a o to viac v nich treba rešpektovať princíp autonómie vôle. Ak sa teda v dobe uzatvorenia rozhodcovskej doložky zmluvné strany zhodli na tom, že osobu rozhodcu môže určiť žalujúca strana, musí druhá zmluvná strana v postavení profesionálneho podnikateľa znášať následky vyjadrenia svojej vôle a výber rozhodcu akceptovať.

Právna veta:

- I. V prípade podnikateľských vzťahov je nutné rešpektovať dispozičnú autonómiu zmluvných strán a preto sú strany oprávnené v zmysle § 8 ods. 1 ZRK dohodnúť vlastný postup ustanovenia rozhodcu, vrátane takého, aký si zvolili žalobca a žalovaný. Tento postup samozrejme podlieha kontrole súdom z pohľadu rozporu s dobrými mravmi, alebo vyhodnotenia či účelom strán nebolo obísť ustanovenia platných zákonov. Zároveň v sporoch so spotrebiteľom by prevážila zásada ochrany slabšej strany a výber rozhodcu výlučne žalobcom by nebol akceptovateľný.
- II. Avšak podnikateľ pri podnikateľskej činnosti znáša následky svojich rozhodnutí. Ak si žalobca ako podnikateľ vedomie a dobrovoľne dohodol taký spôsob výberu rozhodcu, pri ktorom akceptoval, že rozhodcu jednostranne vyberá v rozhodcovskom konaní ten, kto žaluje, bez možnosti žalovaného do tohto výberu zasiahnuť, ide o jeho preferenciu spôsobu výberu rozhodcu.

Právna oblasť: Občianske právo procesné, Rozhodcovské konanie

Právny inštitút: Ustanovenie rozhodcu

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 244/2002 Z. z. – § 8, § 40 ods. 1 písm. a) bod 1, bod 4

11. K možnosti rozhodnúť o vrátení pôvodne darovanej veci darcovi, ak ju obdarovaný previedol na iného a následne znovu nadobudol kúpnu zmluvou

Rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 3Co/33/2021 zo dňa 12. 10. 2021

Anotácia:

Rozhodnutie bolo vydané v spore o vrátenie darovaného pozemku. Konanie bolo iniciované darkyňou z dôvodu hrubého porušenia dobrých mravov zo strany obdarovanej, ku ktorému malo dochádzať rôznymi schválnosťami, konfliktmi a vulgárnym vyjadrovaním. Obdarovaná sa okrem iného proti uplatnenému nároku bránila aj tým, že darovaný pozemok previedla na tretiu osobu; v dobe podania žaloby síce bola jeho vlastníčkou, ale titulom nadobudnutia bola kúpna zmluva, ktorou pozemok znovu získala po tom, čo ho previedla na iného. Súd prvej inštancie na námietky obdarovanej nereflektoval a rozhodol v prospech darkyne.

Obdarovaná následne podala odvolanie, v ktorom namietala nielen nesprávnosť posúdenia jej správania sa voči darkyni ako rozporného s dobrými mravmi, ale aj skutočnosť, že ak darovaný pozemok predala a aktuálne nie je jeho vlastníčkou na základe pôvodnej darovacej zmluvy, môže byť rozhodnuté nanajvýš o vydaní bezdôvodného obohatenia, ktoré odplatným prevodom pozemku získala. Ani odvolací súd jej však nedal za pravdu. Z jeho rozhodnutia vyplýva, že ak aj obdarovaný po darovaní prevedie dar na tretiu osobu a následne ho nadobudne späť inak, než darovaním, nie je pre možnosť domáhať sa vrátenia daru podstatný titul nadobudnutia, ale skutočnosť, že dar je vo vlastníctve obdarovaného.

Právna veta:

K odvolacej námietke týkajúcej sa skutočnosti, že v čase doručenia výzvy na vrátenie daru, teda dorúčením žaloby žalovanej, bola táto vlastníčkou darovaných nehnuteľností nie na základe darovacej, ale na základe kúpnej zmluvy, odvolací súd zdôrazňuje, že podmienka, že darovaná nehnuteľnosť musí byť v katastri nehnuteľností aktuálne zapísaná titulom darovacej zmluvy, z Občianskeho zákonníka nevyplýva. Je potrebné vziať do úvahy aj zmysel zákona, ktorého je ochrana darcu pred správaním sa obdarovaného, ktoré je v hrubom rozpore s dobrými mravmi. V prípade, že by zákonodarcu chcel takú podmienku zakotviť v zákone, bola by nepochybne výslovne uvedená v ustanoveniach Občianskeho zákonníka týkajúcich sa možnosti domáhať sa vrátenia daru. Navyše taká podmienka by mohla v praxi spôsobiť praktickú nemožnosť domáhania sa vrátenia daru, čo s istotou nemožno považovať za úmysel, ktorý zákonodarcu inštitútom vrátenia daru sledoval. Tu odvolací súd považuje za potrebné poukázať aj na skutočnosť, že žalovaná po predaji predmetu daru tento v krátkom časovom slede opätovne nadobudla kúpou, čo nie je možné považovať za štandardné. Otázne je, čo žalovanú viedlo k predaju a spätnej kúpe predmetu daru, keďže v tom čase sa už vzťahy medzi stranami sporu výrazne zhoršili.

Právna oblasť: Občianske právo hmotné

Právny inštitút: Darovacia zmluva, Vrátenie daru

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 630

12. Vplyv náhleho ochorenia na podanie odporu

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/73/2018 zo dňa 21. 6. 2022

Anotácia:

V preskúmvanej veci žalovaná za ospravedlniteľný dôvod zmeškania lehoty označila náhlu práceneschopnosť, ku ktorej došlo 16. októbra 2013, t. j. ku koncu lehoty na podanie odporu voči platobnému rozkazu (3 dni pred jej uplynutím), o čom predložila Potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti. Konajúce súdy uvedený dôvod nepovažovali za ospravedlniteľný, lebo žalovaná mala do vzniku práceneschopnosti dostatok časového priestoru na podanie odporu proti platobnému rozkazu, keďže je nepochybné, že platobný rozkaz prevzala 3. októbra 2013 a práceneschopná bola až od 16. októbra 2013.

Právna veta:

Pokiaľ súd prvej inštancie pri posúdení, či prekážka mohla žalovanej znemožniť v lehote úkon vykonať, prihliadol na skutočnosť, že žalovaná mala od doručenia platobného rozkazu do okamihu náhleho ochorenia dostatok časového priestoru na podanie odporu proti platobnému rozkazu, treba uviesť, že prekážka nemusí trvať počas celej lehoty, ale môže nastať aj na jej konci, t. j. aj deň pred skončením lehoty v tomto prípade na podanie odporu proti platobnému rozkazu (por. § 172 ods. 1 O.s.p.). V praxi nemožno vylúčiť, že účastník urobí procesný úkon v posledný deň lehoty, a teda k jej zmeškaniu nedochádza. Ak by sa prijal záver o znemožnení podať v lehote opravný prostriedok, v danom prípade odpor proti platobnému rozkazu, pre prekážku na strane účastníka v podobe jeho náhleho ochorenia, lebo od doručenia rozhodnutia do okamihu prekážky mal dostatok času na jeho podanie, nedôvodne by dochádzalo v podstate ku „skráteniu“ lehoty na podanie opravného prostriedku, čo je neprípustné. Navyše, tu musí existovať príčinná súvislosť medzi ospravedlniteľným dôvodom (v tomto prípade chorobou) a zmeškaním lehoty.

Právna oblasť: Občianske právo procesné

Právny inštitút: Odpustenie zmeškania lehoty

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 99/1963 Zb. – § 172 ods. 1, § 237 písm. f)

13. K vybaveniu reklamácie po zákonnej lehote na žiadosť spotrebiteľa; k možnosti uzatvorenia dohody o predĺžení lehoty na vybavenie reklamácie

Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 24S/58/2017 zo dňa 21. 9. 2017

Anotácia:

Rozhodnutie bolo vydané na základe správnej žaloby podanej proti rozhodnutiu o sankcionovaní žalobcu (okrem iného) za to, že nevybavil reklamáciu spotrebiteľky v lehote požadovanej ustanovením § 18 ods. 4 zákona o ochrane spotrebiteľa. Žalobca na svoju obranu uviedol, že k neskoršiemu vybaveniu reklamácie došlo preto, lebo ho samotná spotrebiteľka v súvislosti s uplatnením reklamácie informovala, že reklamovaný tovar v danej lehote neprevezme, pretože bude v zahraničí. Po podaní správnej žaloby žalovaný správny orgán uviedol, že podľa jeho názoru mal žalobca aj napriek informácii o odcestovaní spotrebiteľky zaslať spotrebiteľke v zmysle § 2 písm. m) zákona o ochrane spotrebiteľa aspoň písomnú výzvu, aby si reklamovaný tovar prevzala. Vzhľadom na to, že toto žalobca neučinil, nedošlo k ukončeniu reklamačného konania v zákonom stanovenej lehote a s prihliadnutím na objektívnu zodpovednosť za predmetný správny delikt musela byť sankcia uložená.

Správny súd však s argumentáciou správneho orgánu nesúhlasil. V odôvodnení rozhodnutia síce dal správny orgán za pravdu v tom, že lehotu pre vybavenie reklamácie nemožno zmeniť ani dohodou medzi dodávateľom a spotrebiteľom; v posudzovanom prípade však bolo zrejmé, že spotrebiteľka vopred avizovala, že z dôvodov na jej strane nebude možné vybaviť reklamáciu v zákonnej lehote. Žalobca teda konal v jej prospech a jeho postup teda nemožno považovať za rozporný s účelom zákona.

Právna veta:

V preskúmvanej veci bola žalobcovi vyhovená zodpovednosť za to, že reklamácia prijatá dňa 23.3.2016 bola podľa evidencie vybavená až 31.5.2016. Z reklamačného lístku vyplýva, že spotrebiteľka sama uviedla, že „nebude doma, príde si po tovar neskôr“, tovar bol opravený v reklamačnej lehote (reklamácia prijatá 23.3.2016 a tovar opravený 31.3.2016) a tovar bol prevzatý 31.5.2016. Z tvrdení žalobcu vyplýva, že spotrebiteľka sama pri odovzdávaní reklamovaného tovaru oznámila, že sa jej v zákonom stanovenej lehote nebude dať prísť, nakoľko bola odcestovaná pri dcére v Anglicku. Oznámila tiež, že čižmy jej nemajú poslať poštou, nakoľko ich nebude mať kto prevziať a nakoľko bolo letné počasie, nebolo to pre spotrebiteľku urgentné. Aj keď sa správny súd stotožňuje s právnym názorom, že reklamačnú lehotu ustanovenú v § 18 ods. 4 zákona č. 250/2007 Z. z. nemožno predĺžiť dohodou, vzhľadom na osobitné okolnosti veci dospel k záveru, že vyvodenie zodpovednosti za porušenie povinnosti uvedenej v § 18 ods. 4 zákona č. 250/2007 Z. z. je výsledkom nesprávneho právneho posúdenia. Vychádzajúc z účelu zákona č. 250/2007 Z. z. a účelu samotného reklamačného konania nie je v rozpore so záujmami spotrebiteľa a ochranou jeho práv, pokiaľ predávajúci akceptuje pokyn spotrebiteľa vychádzajúci z nemožnosti riadneho vybavenia reklamácie v zákonnej lehote. V tomto smere by bolo trvanie na zaslaní výzvy spotrebiteľovi na prevzatie tovaru ako spôsobu vybavenia reklamácie formalistické. V predmetnej veci totiž nejde o pasívneho spotrebiteľa, ale naopak, o spotrebiteľa ktorý je aktívny a ktorý vopred oznámil nemožnosť vybavenia reklamácie v zákonnej lehote z dôvodov na jeho strane. Iný postup, aký mohol žalobca ako predávajúci prijať, bolo odmietnutie vybavenia reklamácie (nakoľko vopred vedel, že zákonná lehota nemôže byť dodržaná) a takým spôsobom porušil svoju povinnosť reklamáciu prijať. Postup, ktorý žalobca v danom prípade zvolil, bol na prospech spotrebiteľa. Ak žalobca ako predávajúci koná v prospech a na žiadosť spotrebiteľa, nemožno konštatovať, že konal v rozpore s účelom zákona, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Ochrana spotrebiteľa

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 250/2007 Z. z. – § 2 písm. m), § 18 ods. 4, § 24 ods. 1, 5

14. Žaloby (okrem návrhov vo veciach starostlivosti súdu o maloletých) musia menom dieťaťa podať obaja rodičia, nestačí podanie rodičom, ktorému bolo po rozvode zverené

Uznesenie Krajského súdu Trenčín sp. zn. 14Sa/47/2021 zo dňa 11. 10. 2021

Anotácia:

Rozhodnutie bolo vydané v konaní o správnej žalobe, na základe ktorej maloletý žalobca žiadal o preskúmanie zákonnosti bloku na pokutu nezaplatenú na mieste. Maloletý žalobca bol v konaní zastúpený svojím otcom, ktorý za neho žalobu podpísal. Súd však upozornil, že zákonným zástupcom maloletého je aj jeho matka, ohľadom ktorej nebolo zistené, že by boli obmedzené jej rodičovské práva. Súd teda otca maloletého vyzval, aby k žalobe priložil aj súhlas matky s jej podaním. K doloženiu súhlasu však napriek výzve nedošlo.

S ohľadom na vyššie uvedené súd konanie zastavil. V odôvodnení svojho rozhodnutia vyslovil názor, že nielen podanie správnej žaloby, ale v podstate podanie akejkoľvek žaloby so sebou prináša aj riziko vzniku majetkovej ujmy. Podanie žaloby je teda podstatnou vecou podľa § 35 zákona o rodine a preto s jej podaním musia súhlasiť obaja rodičia; nič na tom nemení skutočnosť, že po ich rozvode bolo dieťa zverené len jednému z nich (ak nedošlo k obmedzeniu rodičovských práv alebo spôsobilosti na právne úkony druhého z rodičov).

Právna veta:

- I. Podanie správnej žaloby za maloleté dieťa (a vo všeobecnosti akejkoľvek žaloby na súd) bez pochybností nie je bežnou vecou. Z podania žaloby a účastníctva v konaní pred súdom maloletému žalobcovi vyplývajú procesné práva a povinnosti a vo všeobecnosti predstavuje aj potencionálne majetkové riziko. Aj keď v konaní pred správnym súdom nie je uloženie povinnosti nahradiť trovy konania žalobcovi bežné, nie je zákonom vylúčené. S poukazom na uvedené je potrebné podanie žaloby (s výnimkou návrhu vo veciach starostlivosti súdu o maloletých) považovať za podstatnú (nie bežnú) vec v zmysle ust. § 35 zákona o rodine.
- II. Úprava pomerov podľa § 24 Zákona o rodine, ktorú si vyžaduje samotná skutočnosť rozvodu rodičov, je len úpravou výkonu rodičovských práv a povinností v bežných veciach, ktoré súvisia s osobnou starostlivosťou o maloleté dieťa, pričom rodičovské práva a povinnosti oboch rodičov zostávajú zachované. Preto vo všetkých podstatných veciach, súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, sa rozvedení rodičia musia dohodnúť.
- III. V predmetnej právnej veci podal žalobu maloletý žalobca zastúpený len jedným zákonným zástupcom – otcom bez toho, aby bol preukázaný súhlas druhého rodiča. Vzhľadom na uvedené konanie trpelo vadou, ktorú bolo možné odstrániť (išlo o odstrániteľnú vadu konania).
- IV. Nedostatok zastúpenia je nedostatkom podmienky konania podľa § 161 ods. 1 CSP. Ide o odstrániteľnú vadu podmienok konania a preto bola účastníkovi poskytnutá lehota 15 dní na jej odstránenie. Napriek tomu, že otec žalobcu, ktorý maloletého žalobcu v konaní pred súdom zastupuje, uznesenie súdu riadne prevzal, požadovaný súhlas nedoložil a ani správne súdu neoznámil žiadne skutočnosti, ktoré by mohli byť pre posúdenie tejto vady konania relevantné.

Právna oblasť: Občianske právo procesné, Správne právo procesné (Správne súdnictvo), Rodinné právo

Právny inštitút: Zákonné zastúpenie strany sporu, Výkon rodičovských práv

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 36/2005 Z. z. – § 24 ods. 1, § 31, § 35
160/2015 Z. z. – § 68 ods. 1, § 161 ods. 1, 3
162/2015 Z. z. – § 36 ods. 1

15. K právu vlastníka podielu podľa § 9 ods. 8 zákona o pozemkových spoločnostiach, ak je podiel speňažovaný v režime § 167s zákona o konkurze a reštrukturalizácii

Uznesenie Krajského súdu Trenčín sp. zn. 19Co/21/2021 zo dňa 8. 9. 2021

Anotácia:

Rozhodnutie bolo vydané v spore o u určenie neplatnosti kúpnej zmluvy. Žalobca nárok uplatnený žalobou odôvodnil tým, že v rozpore s § 9 ods. 8 zákona o pozemkových spoločnostiach nebolo rešpektované jeho predkupné právo na podiel v pozemkovom spolčenstve, keď správca konkurznej podstaty predmetný podiel previedol na osobu mimo spolčenstva. Súd prvej inštancie žalobcovi vyhovel, keď ustanovenie § 167s zákona o konkurze a reštrukturalizácii vyložil tak, že predkupné právo podľa § 9 ods. 8 zákona o pozemkových spoločnostiach má povahu vecného práva a správca mal preto podiel žalobcovi ponúknuť.

Krajský súd Trenčín sa s názorom prvoinštančného súdu nestotožnil. Vyslovil názor, že ustanovenie § 167s zákona o konkurze a reštrukturalizácii má pred právnou úpravou zákona o pozemkových spoločnostiach prednosť; predmetné ustanovenie navyše nemožno vykladať tak, že správca má oprávnenému z predkupného práva majetok ponúknuť, ale tak, že predkupné právo zostáva zachované do budúcnosti. Rozhodnutie súdu prvej inštancie teda zmenil tak, že žalobu zamietol.

Právna veta:

- I. Súd prvej inštancie správne dospel k záveru, že inštitút ustanovený v § 9 ods. 8 ZPS predstavuje podľa svojej podstaty predkupné právo, hoci má tento inštitút aj osobitnú úpravu (kde nie je výslovne označený ako predkupné právo), a tiež, že § 9 ods. 8 ZPS predstavuje lex specialis vo vzťahu k § 140 Občianskeho zákonníka.
- II. Pri tzv. oddlžovacom konkurze nie je správca viazaný žiadnym predkupným právom (t. j. ani zákonným, ani predkupným právom zriadeným ako vecné právo). Inak povedané, ak by zákonodarca chcel uložiť správcovi povinnosť rešpektovať predkupné právo aj v prípade oddlžovacieho konkurzu, bol by to urobil podobne ako to urobil v § 93 ZKR pre tzv. korporátny konkurz.
- III. Výklad ustanovenia § 167s časti za bodkočiarkou ZKR súdom prvej inštancie v tom zmysle, že „v prípade speňažovania majetku, ku ktorému sa viaže zákonné predkupné právo alebo právo zriadené ako vecné právo, je správca povinný ponúknuť daný predmet predkupného práva oprávneným osobám“ neobstojí. Ak by ustanovenie za bodkočiarkou malo predstavovať akúsi výnimku z ustanovenia pred bodkočiarkou, muselo by byť takto (ako výnimka) aj formulované (napr. slovami „to neplatí v prípade...“). Už samotné slovné spojenie „predkupné právo zostáva zachované“ znamená, že nejde o výnimku zo slovného spojenia „nie je viazaný predkupným právom“, ale o zachovanie tohto typu zmluvného predkupného práva do budúcnosti napriek tomu, že pri speňažovaní majetku v konkurze správca nebol týmto predkupným právom viazaný.
- IV. Pri speňažovaní majetku v konkurze je potrebné považovať ustanovenia zákona o konkurze a reštrukturalizácii za lex specialis vo vzťahu k ustanoveniam ostatných zákonov civilného práva, vrátane zákona o pozemkových spoločnostiach.

Právna oblasť: Konkurz a reštrukturalizácia, Občianske právo hmotné

Právny inštitút: Pozemkové spoločnosti, Predkupné právo, Konkurz

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 7/2005 Z. z. – § 167s
97/2013 Z. z. – § 9 ods. 8